

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΤΗΣ Κ. Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΪΥ

Η Φλωρέτα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— Η Φλωρέτα, μία φτωχή και μικρούλα χωρική, περνάει μία ζωή δυστυχισμένη στο σπίτι της. Η μητέρα της είχε αρρώστη βαριά και ο πατέρας της που

ή αρρώστεια της γυναίκας του τον έκανε να χάσει το θάρρος του, γκρινιάζει και τη μαλλώνει από το πρωί ως το θράδυ. Και σαν να μη φτάνουν όλ' αυτά, τους δέρνει η πιο μεγάλη φτώχεια. Η μόνη χαρά της Φλωρέτας είναι να πηγαίνει να θόσκη τη γίδα τους και την αγελάδα τους στα χωράφια, όπου συναντάει ένα μικρό θοσκό, το Γιάννη, και παίζει μαζί του. Σιγά-σιγά μία στενή φιλία ενώνει τα δυο παιδιά κι' ο Γιάννης παίρνει μαζί του τα παιδιά εύπορων χωρικών, αρχίζει να νοιώθει μεγάλο ενδιαφέρον για τη Φλωρέτα. Η μητέρα της Φλωρέτας πεθαίνει κι' η Φλωρέτα ξαναπηγαίνοντας σε λίγες μέρες στη θοσκή, βρίσκει εκεί το Γιάννη με την αδελφή του Ρόζα. Η Ρόζα την παίρνει στο σπίτι τους κι' επειδή η Φλωρέτα θέλει να μάθη διάφορες οικιακές δουλειές, αναλαμβάνει αυτή μαζί με την μητέρα της να τις της διδάξη.

Η Φλωρέτα πήγαινε κάθε μέρα στην αγροικία του Γιάννη. Η μητέρα του αγαπούσε ολοένα και πιο πολύ τη μικρούλα εκείνη κόρη, η οποία δεν ζητούσε τίποτε άλλο παρά πώς να φανή χρήσιμη κι' έδειχνε σε όλα προσοχή κι' επιδειξιότητα, σπανία για την ηλικία της. Ήταν έξυπνη κι' έννοουσε άμέσως ό,τι της έλεγαν. Είχε αρχίσει κιόλας να βοηθή τη μητέρα του Γιάννη στις δουλειές του σπιτιού, σκούπιζε, έπλενε τα δοχεία του γάλακτος και παρατηρούσε πώς έφτιαχνε το τυρί. Ήταν εύκολη η δουλειά αυτή και καθόλου κουραστική. Το φτιάξιμο όμως του βουτύρου ήταν πολύ δύσκολο, ήθελε μία ώρα τουλάχιστον χτύπημα για να κιτρινίσει κι' επί του παρόντος, η δύναμεις της Φλωρέτας δεν έφταναν γι' αυτή την κοπιαστική εργασία. Έκανε λοιπόν τις άλλες δουλειές με προσοχή και προθυμία. Η μητέρα του Γιάννη της έδινε σχεδόν κάθε μέρα και κάτι για το δείπνο τους.

Ο Φραντί εν τω μεταξύ άπορούσε βλέποντας το καλυβόσπιτό τους σκουπισμένο, ταχτοποιημένο και την αγελάδα τους καθαρή. Μία μέρα άπάντησε στο δρόμο τη γειτόνισσά του, που από καλωσύνη πήγαινε και τους άρμεγε την αγελάδα και την ρώτησε:

— Άρμεξες άπόψε την αγελάδα, κυρά Μαρία;

— Την αγελάδα; Μά δεν το ξέρεις;... Πάει πειά καιρός που την άρμεγει η Φλωρέτα, άπάντησε η άγαθή χωρική.

Ο Φραντί γινόταν αγώτερο σκυθρωπός κάθε μέρα, βλέποντας τη δροσερή και πρόσχαρη όψη της κόρης του, η οποία τον περιέμενε κάθε βράδυ στο κατώφλι. Κάθε πρωί, πάλι, εύρισκε καθαρισμένα τα ρούχα του, κομμένο το ψωμί και το τυρί, που έφτιαχνε τώρα με τα χέρια της η Φλωρέτα.

Όσο ζύγωνε ο Ιούνιος, δηλαδή η μέρα που έπρεπε να πληρώσουν το νοίκι της χρονιάς και λεπτά δεν είχαν. Επίσης κι' ο φαρμακοποιός ζητούσε να πληρωθή για τα γιατρικά του. Μοιάχα ο γιατρός δεν ζήτησε τίποτε άμα είδε τη μεγάλη τους φτώχεια. Όλ' αυτά έβαζαν σε μεγάλες έννοιες τον δυστυχισμένο Φραντί. Ο σπιτονοικοκύρης τους ήταν κακός άνθρωπος, φιλάργυρος και δεν έννοουσε πειά να δεχτή καμμιά άναβολή στην πληρωμή του ένοικίου. Θά τους πέταγε στο δρόμο, κι' αυτόν και τη μικρή Φλωρέτα... Και όμως ο Φραντί αγαπούσε πολύ το καλυβόσπιτο εκείνο. Σ' αυτό είχε παντρευτή, σ' αυτό είχε ζήσει εύτυχισμένος, σ' αυτό γεννήθηκε η Φλωρέτα και σ' αυτό πέθανε η δυστυχισμένη γυναίκα του. Και τώρα που ίσια-ίσια άρχισε να μπαίνει κάποια τάξις και νοικοκυρωσύνη στο σπιτάκι τους, τώρα το ήθελε η κακή τους τύχη να τους διώξουν; Άν είχε να πληρώσει αυτό το καταραμένο χρονιάτικο, πόσο ήσυχος, πόσο εύτυχισμένος θά ζούσε!..

Δέκα μέρες είχε ακόμα μπροστά του, κι' έπειτα... έπειτα έπρεπε να φύγει χωρίς να ξέρη που θά πάη!..

Ο φτωχός πατέρας, μη μπορώντας να κρατηθή, είπε τον πόνο του στη Φλωρέτα, η οποία, έδω κι' ένα μήνα, τα καταλάβαινε όλα και σκεφτότανε σά μεγάλη. Έξ' άλλου,

ο Φραντί είχε γίνει πειά άλλος άνθρωπος. Δεν ξενυχτούσε πειά στην ταβέρνα όπως πρώτα. Μία νύχτα που είχε πιη λίγο και ξαναγύρισε στο σπίτι του τρεκλίζοντας ελαφρά, η Φλωρέτα τον κύτταξε τόσο λυπημένη, ώστε ο Φραντί χαμήλωσε το κεφάλι του κατατροπιασμένος. Από κείνο το βράδυ δεν ξαναπάτησε το πόδι του στην ταβέρνα.

Έν τω μεταξύ, η Φλωρέτα πήγαινε ταχτικά στην αγροικία του Γιάννη, αλλά δεν είπε ούτε λέξι στους φίλους της για την κατάστασή τους. Ήταν βέβαιη ότι θά της έδιναν χρήματα, αν ζητούσε. Άλλ' άπ' αυτούς προπάντων δεν ήθελε να δεχτή έλεημοσύνη.

Εκείνο το πρωί η Φλωρέτα τραβούσε για την αγροικία του Γιάννη καταλυπημένη για τη φτώχεια τους, με σκυφτό το κεφάλι, όταν έξαφνα έννοιωσε ότι κάποιος την έπιασε κι' ένα στόμα τη φίλησε και στα δυο μάγουλα.

— Τί περπατάς έτσι λυπημένη, Φλωρέτα μου; τη ρώτησε. Τόσο βυθισμένη ήσουν που δεν με είδες πώς στεκόμουν μπροστά σου!

— Δεν έχω διάθεσι, καλέ μου Γιάννη.

— Δεν έπήγαινες στο σπίτι μας; Μήπως γι' αυτό δεν έχεις διάθεσι; Σίγουρα δεν μ' αγαπάς πειά...

— Σώπα, Γιάννη, μην τό λές αυτό, γιατί θά λυπηθώ ακόμα πιο πολύ... Μου φτάνει η λύπη που έχω... Ποιός σου είπε πώς δεν σάς αγαπάω πειά;... Ίσια-ίσια σάς αγαπάω πολύ και γι' αυτό κανένα άλλο μέρος δεν θά μου άρέσει όταν φύγω από δω...

— Όταν φύγης από δω;... έκανε ο Γιάννης ξαφνιασμένος. Κάτι έχεις σήμερα, Φλωρέτα... Έλα, πές το μου!

Κι' επειδή η μικρούλα έδειξε ότι ήθελε να εξακολουθήσει το δρόμο της για να μην άπαντήσει, ο Γιάννης την άνάγκασε να κάτση στην άκρη του δρόμου.

Ήταν πολύ ώμορφο το μέρος που είχε διαλέξει. Άγριοστριαντάφυλλα σκαρφάλωναν στο φράχτη κι' άλλα σουρνουτσουσαν στη γή. Πιο πέρα τ' άγριολούλουδα φαινότουσαν σαν κεντημένα στη χλόη, και τα ταπεινά γιασεμιά σκόρπιζαν τη λεπτή τους ευωδιά.

Ένα μαύρο κοτούφι πέταξε ψηλά, μόλις πλησίασαν τα παιδιά. Το πουλάκι σταμάτησε σ' ένα δέντρο και κελαϊδούσε ανήσυχο, πετώντας από κλαδί σε κλαδί. Τέλος, δεν μπόρεσε να κρατηθή πειά και πηδώντας κοντά στα παιδιά, έπιασε μία κάμπια με το ράμφος του και χώθηκε μέσα στο φράχτη.

— Άς μην κάνουμε θόρυβο, είπε ο Γιάννης. Χωρίς άλλο έδω κοντά θά έχη ο κότσυφας τη φωλιά του. Έλα σιγά-σιγά να τη βρούμε...

— Γιατί να πειράξουμε τα φτωχά πουλάκια, Γιάννη; άπάντησε η Φλωρέτα. Ο πατέρας μου μου είπε πώς κάνουνε καλό στους γεωργούς γιατί τρώνε τις κάμπιες, τα σκουλήκια και τις άράχνες που καταστρέφουν τα φρούτα και τα σπαρτά.

Τη στιγμή εκείνη άκούστηκε μία κραυγή, κάτι πούμοιαζε με παραπονιάρικο γαύγισμα. Φαινόταν να έβγαινε μέσ' άπ' τους θάμνους, σε δέκα βημάτων άπόστασι από τα παιδιά.

— Τί νάνε αυτό, Γιάννη; Μου φαίνεται σαν να κλαίη κανείς, είπε η Φλωρέτα.

Άφογκράστηκαν με προσοχή. Ούρλιασματά κλαψιάρικα άκούγοντουσαν και οί θάμνοι ταράχτηκαν άπότομα.

— Πώς φοβάμαι! είπε η Φλωρέτα. Μην είναι κανένα λυσασμένο σκυλι; Στο χωριό λένε πώς τριγουρίζει στα χωράφια ένα σκυλι που λύσσαξε...

— Κρύψου από πίσω μου, Φλωρέτα... Πριν δαγκάση έσένα το σκυλι πρέπει να δαγκάση έμένα...

Μία κραυγή άκούστηκε και πάλι. Ο Γιάννης που δεν ήταν καθόλου δειλός, έκοψε ένα κλαδί από κάποιο δέντρο και προχώρησε προς τους θάμνους.

— Μείνε έδω, Γιάννη, κοντά μου! φώναξε ίκετευτικά η Φλωρέτα. Μην πās, σε παρακαλώ.

Άλλά ο Γιάννης προχώρησε. Όταν πλησίασε στους θάμνους, τους χτύπησε δυνατά με το κλαδί. Τότε ένα μικρό

ζωο πετάχτηκε απ' αυτούς ξεφωνίζοντας και, μόλις είδε τη Φλωρέτα να κάθεται κοντά στο φράχτη, έτρεξε προς αυτήν και πήδηξε στα γόνατά της.

Η μικρούλα φοβήθηκε και θέλησε να διώξη το μικρό ζώο. Άλλά ο Γιάννης της φώναξε:

— Μή φοβάσαι, Φλωρέτα... Δεν είναι τίποτε... Είναι ένα μικρό σκυλάκι...

Πραγματικά, ήταν ένα σκυλάκι με σγουρά μαλλιά, ένα σκυλάκι έκλεκτής ράτσας που είχε στο λαιμό του δερμάτινο περιλαίμιο με χρυσά καρφάκια.

Το δυστυχισμένο ζώο ήταν κατατρομαγμένο και θα έλεγε κανείς ότι ζητούσε βοήθεια απ' τη Φλωρέτα, στην οποία έρριχνε ίκετευτικές ματιές. Σε κάποια στιγμή, σηκώθηκε στα πίσινά του πόδια κι' έτσι όρθιο, φαινόταν σαν να παρακαλούσε τη Φλωρέτα να το πάρη μαζί της.

Τόσο νόστιμο ήταν το σκυλάκι εκείνο, ώστε η μικρούλα δεν κρατήθηκε πειά και το πήρε στην άγκαλιά της. Τότε ο Γιάννης της είπε:

— Στάσου να δώ τί έχει γραμμένο στο περιλαίμιό του, γιατί εσύ δεν ξέρεις γράμματα...

Και γυρίζοντας προς το μέρος του το περιλαίμιο, διάβασε τα εξής:

«Α Υ Γ Η»

άνηκει στην κόμησα ντέ Λάντ

— "Α! είναι της μεγάλης εκείνης αρχόντισσας που κάθεται στο έξοχικό της παλάτι!... είπε ο Γιάννης. Πόσο ανήσυχη θα είναι που έχασε το σκυλάκι της!.. Φλωρέτα, ο δρόμος σου έσένα είναι από κει... Το βράδυ, όταν θα γυρίζεις, έμπα μια στιγμή και δός το..."

Το σκυλάκι ήταν τόσο χαριτωμένο, ώστε η Φλωρέτα ξέχασε μ' αυτό τη λύπη της. Το πήρε μαζί της στην άγροικία του Γιάννη κι' ο φίλος της έπηγε κι' έφερε γάλα, το οποίο η Αύγη ήπιε με μεγάλη όρεξη. Η Φλωρέτα ωστόσο φοβόταν μήπως την πιεράξουν τα ζώα της άγροικίας και προπάντων ο σκύλος, ο Πιστός. Άλλά ο Πιστός ήταν ένα λαμπρό ζώο, ήξερε πως είναι δυνατός και ότι δεν έπρεπε να κάνη κατάχρησι της δυνάμεώς του. Καταδέχτηκε λοιπόν να παίξη με την Αύγη και της έδειξε όλα τ' αξιοθέατα της άγροικίας, όπως ο Γιάννης τα είχε δείξει στη Φλωρέτα πρό τεσσάρων μηνών.

Στις τέσσερες το απόγευμα, ο Γιάννης συνώδευσε τη φίλη του ως την έξωπορτα της μεγαλοπρεπούς επαύλεως της κομήσσης ντέ Λάντ κι' έφυγε, γιατί το χωριό της Φλωρέτας δεν ήταν μακριά από κει και προπάντων γιατί ήθελε να φανή ότι η Φλωρέτα βρήκε μόνη της το σκυλάκι.

Η μικρούλα προχώρησε, κατακόκκινη από τη ντροπή της, στον άπεραντο κήπο του μεγάρου, του οποίου τα ψηλά, πανήψυλα δέντρα την έκαναν να φαίνεται ακόμα μικρότερη... Ήταν κατάφυτος με πλούσια και πανάκριβα λουλούδια. Η Φλωρέτα ούτε τα όνόματά τους ήξερε, ούτε είχε δη ποτέ παρόμοια...

Τέλος πλησίασε στο μέγαρο. "Ω! πόσο μεγάλο ήταν!

Οι κομποντυμένοι υπηρέτες, μόλις είδαν τη φτωγή μικρούλα, νόμισαν ότι ζητούσε έλεημοσύνη κι' έτοιμαζόντουσαν να της δώσουν. "Ενας όμως απ' αυτούς, βλέποντας ότι κρατούσε την Αύγη, φώναξε χαρούμενος:

— "Α! το σκυλάκι της κυρίας κομήσσης! Τί καλά! Πόσο θα εύχαριστηθή!..

Κι' ο υπηρέτης ώδήγησε τη Φλωρέτα στα μαγειρεία της επαύλεως, πήρε το σκυλάκι απ' τα χέρια της κι' έτρεξε στο δάσος, γιατί η μαγειρίσσα του είπε:

— "Η κυρία κόμησα με τις φίλες της που ήρθαν από το Παρίσι, πήγαν περίπατο στο δάσος... Τρέξε να τις προφτάσεις... Η κυρία κόμησα έχυσε σήμερα του κόσμου τα δάκρυα, γιατί έχασε την Αύγη. "Ω! πόσο θα χαρή!..

Η Φλωρέτα περίμενε στα μαγειρεία. Σε λίγο άκούστηκαν φωνές και είδε έξω να περνάη μια ωραιότατη κυρία, η οποία κρατούσε την Αύγη στην άγκαλιά της και τη φιλούσε σαν να ήταν παιδί της.

Τότε, ήσυχη πειά ότι το σκυλάκι είχε παραδοθή στην κυρία του, σηκώθηκε να φύγη. Άλλά η μαγειρίσσα της είπε:

— Στάσου, μικρούλα μου, στάσου να σε φιλέσω κάτι.

Ήταν όμως η ώρα περασμένη κ' η Φλωρέτα δεν ήθελε να καθυστερήση. Την ίδια στιγμή μια υπηρέτρια έφτασε τρέχοντας και είπε:

— "Η κυρία θέλει να δη το κοριτσάκι που έφερε την Αύγη. "Ελα μαζί μου, μικρή, έπρόσθεσε κατόπιν, άπευθυνομένη στη Φλωρέτα.

Η υπηρέτρια μπροστά και η Φλωρέτα πίσω, διέσχισαν πολλούς διαδρόμους και σαλόνια. Η μικρούλα χωρική μόλις τολμούσε να κυττάζη γύρω της... Ποτέ της δεν είχε δη τέτοιο πλούτο... Σπίτι ήταν εκείνο η παραμυθένιο παλάτι!

Η υπηρέτρια άνοιξε τέλος μια πόρτα και η Φλωρέτα βρέθηκε έξαφνα ανάμεσα σε πολλές κομψές άριστοκρατισσες που την εκύτταζαν μ' ενδιαφέρον.

Μια από τις κυρίες αυτές, η ωραιότερη απ' όλες, η οικοδέσποινα κόμησα ντέ Λάντ, αυτή την οποία είχε δη πρό όλιγου η Φλωρέτα να κρατάη την Αύγη στην άγκαλιά της, σηκώθηκε και είπε:

— Σού, μικρούλα μου, έφερεις την Αύγη; Για πές μου πως τη βρήκες.

Η Φλωρέτα διηγήθηκε τον τρόπο της, το θάρρος του Γιάννη, την άγάπη που της έδειξε από την πρώτη στιγμή η Αύγη και την έμπιστοσύνη με την οποία ζήτησε την προστασία της. Πραγματικά δε και τώρα, το σκυλάκι, μόλις είδε τη Φλωρέτα στο σαλόνι της κυρίας του, έτρεξε προς αυτή σα να θέλε να την αναλάβη με τη σειρά του υπό την προστασία του.

— Που κάθεται κόρη μου; ρώτησε τη Φλωρέτα η ευγενής κόμησα.

— Στο γειτονικό χωριό, κυρία.

— Κ' οι γονείς σου πως λέγονται;

— Τον πατέρα μου τον λένε Φραντί.

— Και τη μητέρα σου;

— Δεν έχω μητέρα, κυρία. Πέθανε έδω και δυό μήνες...

— "Α! την δυστυχισμένη μικρούλα! είπε η κόμησα ντέ Λάντ με συμπόνοια.

Και βγάζοντας από την τσάντα της ένα νόμισμα, το έβαλε στο χέρι της Φλωρέτας, η οποία ποτέ της δεν είχε δη τέτοιο νόμισμα. Ήταν κίτρινο, μικρότερο από φράγκο, αλλά πολύ βαρύτερο κι' άστραφτε λαμπρό.

— Δεν σάς έφερα το σκυλάκι σας για να μου δώσετε χρήματα, κυρία, είπε η Φλωρέτα. Μου φτάνει ότι σάς έκανα να χαρήτε.

Κι' ένω έλεγε τα λόγια αυτά μπροστά σ' εκείνες τις τόσο ωραίες και κομψές κυρίες, το ωμορφο προζωπάκι της είχε γίνει ικατακόκκινο.

— Τί χαριτωμένο κοριτσάκι! είπε η κόμησα ντέ Λάντ. Πάρε, μικρού-

λα μου, αυτό που σου δίνω και πές μου που κοντά στο χωριό κάθεται... Θάρθω την Κυριακή να σε ιδω με την Αύγη, η οποία θα σου δείξη ότι δεν είναι άχαριστη.

— Καθόμαστε στην άκρη του χωριού, κοντά στο νεκροταφείο.

— Λοιπόν την Κυριακή, μικρούλα μου, θάρθω να παρακολουθήσω τη λειτουργία στην έκκλησία του χωριού σου και κατόπιν θάρθω να σε δω.

Τη στιγμή εκείνη πέρασε κάτω απ' το παράθυρο του σαλονιού ένα κομψότατο άμάξι, το οποίο έσερνε ένα ωραίο άλογο.

— Το άμάξι γυρίζει από το ταχυδρομείο, είπε η κόμησα ντέ Λάντ.

"Επειτα, άπευθυνομένη προς την υπηρέτρια, πρόσθεσε:

— Πές στον άμαξά να μην ξεζέψη, αλλά να πάη την μικρούλα στο χωριό της. Είναι η ώρα περασμένη και δεν πρέπει να περάση μόνη της το δάσος.

"Επειτα πήρε τη Φλωρέτα από το χέρι και την ώδήγησε στα μαγειρεία.

— Άνα, είπε στη μαγειρίσσα, βάλε σ' ένα καλάθι ένα μεγάλο κομμάτι κρέας, χοιρομέρι, τυρί, δυό άσπρα ψωμιά και δυό μπουτίλιες κρασί. Θέλω να εύχαριστηθή η μικρούλα... Άφου έγινε αίτια να χαρω έγω, θέλω να χαρή κι' αυτή... Ποιός ξέρει πως περνάει η φτωχούλα...

(Άκολουθεί)

Φλωρέτα